

NOSALTRES SOLS!

PUBLICACIÓ ADHERIDA A LA UNIÓ CATALANISTA

OFICINES: CANUDA, 14, pral.

Any I — Núm. 32 — BARCELONA, dissabte, 14 de novembre de 1931

Preu: 15 cts. — Tallers, Om, 8 - Tel. 19754

EDITORIAL

La campana submergida

Trenta anys de catalanisme han fet alguna cosa. Trenta anys de desvetllament, de ressorgiment i reconstrucció nacional han deixat l'herència. Cal comptar, entre la millor d'aquesta herència, la formació de patriotes complets, de patriotes cent per cent, que hom diu ara; de patriotes el nord i la guia dels quals han estat el rigorós compliment del deure patriòtic i la seva adhesió permanent al sentit nacional.

D'aquests patriotes n'hi ha d'allistats en alguna de les agrupacions polítiques existents; altres són escampats. Però en aquesta hora present, dolorosa i difícil, la veu s'ha unànime, el pla esdevé crític: "Quan s'acabarà aquesta tragèdia de Catalunya!"

I aquestes ànimes solitàries i anònimes miren amb l'anxietat del naufragi on poder-se agafar, el lloc on poder fer cara al desastre que arriba. Repassen els actuals partits, i tots han fallat. ¿Què significa la supervivència del Partit Catalanista Republicà? No significa, desgraciadament, altra cosa que les restes d'un exercit completament desmoralitzat. La seva posició política fou presa per l'Esquerra Republicana de Catalunya després de les eleccions del 12 d'Abril. Avui és un partit que no té situació ideològica. Si són catalanistes republicans de la República Espanyola, no els queda altre remei que seguir l'Esquerra. La finalitat és idèntica. Llavors el patriota descehngut resta descoratjat: l'Esquerra Republicana de Catalunya és l'autora i responsable del trist descens actual. L'Esquerra Republicana de Catalunya ha batut el rècord de totes les abdicacions, de tots els renunciaments, ideals, i ha arribat a un punt fins avui no assolit en l'aspecte de moralitat. L'actuació de la "Lliga" s'afebleix ara, davant la realitat present, encarnada en l'Esquerra Republicana. La "Lliga" pacta sempre i continuarà pactant amb Espanya. ¿Què no fou la "Lliga" fou "espanyolitzar" Catalunya. L'Esquerra Republicana de Catalunya ha perpetrat una desnaturalització ideal en l'opinió del poble català. Al costat de la "dèbacle" ideal, de la indignitat comesa amb els deures naturals com a fills de Catalunya, els homes de l'Esquerra estan teixint-se la mortalla amb les seves inèpcies, que han promogut luites fratricides en pleis que de segles el poble català tenia ja solucionats; amb escandaloses exterioritzacions d'immoralitat personal. Fan allò mateix que els esbirros de les Unions patriòtiques i de la dictadura feien. Els àpats superluxuosos i les bacanals, que són una vergonya pel poble que els ha elegit. Però del poble — i començant pel poble de baix — se n'aixeca una remor que va engrandint-se i clamarà aviat amenaçadora. El "Manc, thecel, phares" — pesat, comptat, dividit —, la frase profètica d'aquest nou festí de Baltasar, d'aquesta bacanal suïcida, es comença a dibuixar als murs de la Generalitat. Es comença a odiar cordialment aquesta tirania exercida per uns homes dits d'esquerra i per un partit format per arrivistes, "resquilleurs" amb "princesa" i tot, gent que ha pertanyut, en les polítiques locals, a les actuacions monàrquiques i dictatorials. Tota aquesta plebs fins avui ha pogut impermeabilitzar-se traient a cada pas l'icó de Francesc Macià. Quan el temporal amenaça, fra Ventura Gasol canta, ja un xic enrogallat, les glòries del President que tot ho tapa, i miraculosament tot ho arregla. Així s'ha convertit Macià en una mena de Crist de Limpias de Catalunya. El que somriu davant la imatge-símbol, és un heretge. Aquestes excomunions ja avui no tenen cap valor. En canvi, en el rellotge de sol dels patriotes que fins avui, i per Catalunya, han fet el pagès, l'hora de la justícia als traidors de la causa més santa dels catalans s'apropa. "Vulnerant omnes; ultimanecit". Però per quan aquesta arribi, no podem permetre que aquests germans nostres isolats, anònims, desconeguts, vagin vers la fusta de salvació que els naufrags poden llençar a l'aigua: la resurrecció de l'"Estat Català". Quin a còpia d'"Humanitats", "Opinions", etc., ja s'hagin liquidat, que no busquin arrecerar-se sota un nom que fou creat i consagrat per la idealitat més noble i pels sacrificis més sants. Els uns hi feren sacrificis per ennobrir-lo. Els altres han cobrat per profanar-lo. No permetrem que en nom de la llibertat de Catalunya es torni a enganyar el poble català. Que no juguin més a independentisme! Ells són els autors d'un Estatut que solament votant-lo, hom es nacionalitza-espnyol a perpetuïtat. I no obstant i tot aquest renunciament, aquest famós Estatut de Catalunya ha quedat reduït al no-res; malgrat que encara i amb la cara molt gruixuda afirmen en els mitjans que serà concedit. L'Estatut potser serà concedit a mida de retallaments; però caldria que el poble català es prengué la petita molèstia de compaginar la Constitució espanyola i el nostre Estatut, i veuria a què queda reduït. Felip V, en 1714, l'hauria regalat a Catalunya!

L'existència d'un partit purament patriòtic, radicalment nacionalista, és una necessitat per Catalunya. Però un partit que sigui controlat per una organització patriòtica. Que aquesta necessitat de servir la Pàtria no ens faci prescindir ni d'un borrall de la nostra essencialitat deslliuradora. Si aquest partit neix, ha d'ésser un partit catalanista revolucionari. La seva finalitat no ha d'ésser de reconstruir la Pàtria, sinó de deslliurar la Pàtria. Reconeixem que Catalunya té necessitat d'aquest partit. A aquells patriotes que amb voluntat i intel·ligència emprenguin la seva iniciació, no els mancarà el nostre ajut. Nosaltres, però, ens devem a una tasca més pregonera: la de fer patriotes al servei de Catalunya. La subjugació de la nostra Pàtria és deu més que a la dominació enemiga, a l'esclavatge moral dels catalans mateixos. Quan posem un estel en la nostra bandera nacional, vol dir que és la glòria, el premi, la llibertat, després del cruent i dolorós sacrifici. Una veu molt forta i molt potent caldria, per aixecar les ànimes joves de la nostra terra i menar-les vers aquest camí.

Recordem de les nostres hores d'adolescents, la lectura d'aquella obra de Gerhart Hauptmann: "La campana submergida". No sabem per què, ens ve ara a la memòria, per a dir que la nostra tasca és aixecar del llot i treure del fons del toll aquesta campana.

A Prats de Molló hom intentà aixecar-la; però rodolà dissortadament rostos avall. Els fidels, els il·luminats, en la quetud de la nit, s'aboquen a contemplar-la. En l'aigua del fons es veu un reflex, que no sabem si és un estel o un raig de lluna. Dirien que la terra l'amaga entre la molsa i l'eura, i que no la vol cedir als homes que la trepitgen, perquè són gent còrda, gent vil. Cal aixecar-la i posar-la al cim de la muntanya. Allí dirà, amb veu potent i forta, alçanant solitari, a l'ànima verge del germà jove i adolescent, la profecia inexorable que han aconpleert tots els pobles avui lliures: Catalunya no té altra redempció, que la redempció per la sang!

VIBRANT

Perquè el fall de Casp fou contrari a l'ànima de Catalunya

Diumenge que ve, a Balaguer, se celebrarà un aplec nacional en commemoració de la trista jornada de la rendició del comte d'Urgell. Per això trobem escaient, avui, de donar unes referències sobre el Compromís de Casp i el perquè el seu fall fou contrari a l'ànima de Catalunya.

En el Compromís de Casp jugà el més gran paper el Papa Benet XIII, del qual es pot dir que fou qui decidí el fall a favor de Ferran d'Antequera. La Seu apostòlica s'establí durant un període d'anys a Avinyó; la cosa posà en estreta relació els papes i els reis de la confederació Catalano-Aragonesa; vingué, però, un dia que, essent Papa Urbà V, se li demanà restituís la Seu papal a Roma, o, si no, es produiria un cisma.

Efectivament, succeí així, i esdevingué que una part del món cristià seguí el pontífex que s'elegí a Roma, i l'altra part el d'Avinyó. La Seu papal d'Avinyó necessitava repenjar-se en la confederació catalano-aragonesa entre altres regnes occidentals, i ho aconseguí de moment en absolut el Papa Benet XIV, qui era aragonès. Per això trobem que a la mort del rei Martí l'Humà el Papa Benet fa gestions prop dels pretendents a la corona d'Aragó, en els uns per a desviar-los de llurs pretensions, i als altres, com Ferran d'Antequera, per ajudar-lo.

Ferran d'Antequera, descendent per branca femenina de reis catalans, regentava, a la mort del rei Martí, el regne de Castella, i, per tant, el Papa Benet XIII, o el Papa Luna, car aquest era el seu nom, no podia enemistar-se amb ell, si volia conservar i obtenir l'ajut dels dos regnes, ja que en el concili de Pisa (1409) es deposaren els dos papes en discòrdia i n'elegiren un d'únic, Alexandre V.

Benet XIII, però, no renunciava la seva dignitat pontifícia, car trobava l'ajut de Fra Vicens Ferrer i a més el possible ajut dels dos regnes: la Corona d'Aragó i la de Castella.

Vingué, doncs, que a la mort del rei Martí sense designar aquest successió, es nomenà nous compromissaris per a què actuessin de jutges, i que foren, per Catalunya, l'arquebisbe de Tarragona Pere de Lagarriga; Guillem de Valsecà i Bernat de Gualbes; Per Aragó, el bisbe d'Osca, Domènec Ram; Francesc d'Aranda, donat de Portaceli de l'ordre dels cartoixans; Per València, Fra Vicens Ferrer, predicador i Mestre en Teologia; el donat de l'ordre també de Cartoixans Janer Rabaça, i Pere Beltran.

Com podem veure, la influència eclesiàstica era decisiva, i si teniu en compte les grans dots oratòries de Fra Vicens Ferrer, conseller, amic íntim i confessor del Papa Benet XIII, trobem justificat el perquè del Fall de Casp.

Vegem també l'error fonamental de deixar sense representació en aquest compromís Mallorca, Sicília, tot el territori intercontinental que hauria, potser, donat un tomb a la sentència, car el fall fou aprovat tenint en contra dos vots dels compromissaris catalans.

Així tenim que l'ambició del Papa Luna de conservar la cadira Papal fou nociva a la nostra terra, aquesta ambició que negà el dret a un poble per obligar un rei a què li fos deutor de la corona encara i que més tard aquest rei, malgrat l'agraïment que li era deutor, va sostreure de l'obediència de l'antipapa tots els territoris de la monarquia, veient-se aleshores obligat el Papa Luna a retirar-se a Peníscola, on hi morí tristament l'any 1423.

R. DALMAU I FERRERES

DOCUMENTAL

Una raça irredempta

Una crida per a la formació d'una nació negra a l'Àfrica

El món travessa, avui, una metamorfosi ràpida, i ben aviat la nostra hora serà arribada. Recordem-nos d'allò que volem i estem disposats a aconseguir. Ens és necessari constituir la nostra Nació. Es q'que als negres ens cal fer i q' que ens proposem crear. L'Associació Universal de Defensa dels Negres (Universal Negro Improvement Association) vol fer, per a l'Àfrica, allò que Pellerin i més tard Washington han fet per l'Amèrica. Nosaltres, els negres, volem un Govern nostre a l'Àfrica, a fi d'escapar a la competència de races, no solament en l'aspecte nacional, ans en l'aspecte comercial i industrial. Les dues races, la blanca i la negra, esdevindran a millors termes, es respectaran i es tindran més atencions mútues, en lloc de barallar-se.

Esperem la cooperació i l'ajuda dels liberals americans, per afermar l'ideal de la puresa de raça i fundar, a l'Àfrica, una Nació per als negres. Llavors tots aquells que, per necessitats econòmiques o industrials, vulguin retornar a l'origen, podran fer-ho en pau i amb seguretat. En aquest moment el món es reorganitza, es produeixen canvis polítics; no hi ha cap raó perquè no es reservin per a la raça negra certes parts de l'Àfrica, que constitueixen el nostre heretatge legítim. Si no aconseguim això, esperem-ne una lamentable confusió de races i de pobles.

Els negres no ens acontentarem d'ésser governats, dirigits i dominats per altres races. Jo no seré mai satisfet d'ésser jutjat per un jutge, un procurador i un jurat blancs, car els és impossible interpretar correctament els veritables sentiments de la meua raça i d'apreciar els esforços que jo faig per ella. Un home blanc tindria els mateixos sentiments envers un jutge, un procurador i un tribunal negre. Això és el gran problema negre, que no pot ésser resolt d'altra forma que donant als negres un govern propi. La "Black Star Line" ha realitzat un esforç en aquest sentit i estava en relació amb la nostra "U.N.I.A.". Totes les gents honrades i d'esperit noble comprendran que el programa de la nostra associació és raonable i és apropiat a la solució de la trista qüestió de races. Jo demano als 400 milions de negres que viuen al món de sostenir fermament la "U.N.I.A." i d'ajudar-nos a executar el nostre programa.

MARCUS GARVEY

President de la "Universal Negro Improvement Association".

(De "Negro World" ("El Món Negre"), de New-York).

El vaixell fantasma

Episodi del complot de Sir Roger Casement i de la revolta irlandesa de 1916, pel Capità Karl Spindler, comandant del creuer alemany "Libau".

XII

El meu pla per l'endemà restava aturat. Calia preguntar-nos: Com sortir del lloc de desembarcament? Què fer després del desembarcament? Des del principi jo havia tingut sempre la convicció que arribaríem a realitzar la des- embarcada d'armes a Tralee; però també des del principi jo ja havia exposat aquesta qüestió: Què fariem després?... Les nostres possibilitats de sortir eren

La tasca que "ells" fan més de gust...

quasi completament nulles. El desembarcament era possible. Però ço que devia passar-nos després, era completament fill de l'atzar.

En tot cas, jo havia obtingut el permís de poder guardar pel meu ús una de les nombroses metralladores que es trobaven en les caixes de dins la sala i fer la guerra pel meu compte personal, si podia escapar. Si ho aconseguia, jo podia intentar el retorn a Alemanya o bé fer-me internar en algun port neutral. Com a mida de precaució, jo ja portava una recomanació per a tots els consells alemanys a l'estranger, així com tots els papers reglamentaris que podia tenir, un vaucel de comerç alemany. Però en aquells moments, jo no pensava pas en l'internament ni en tornar a Alemanya.

Si podíem sortir de Tralee, fariem la guerra de cós, que atreia més les nostres oficions, que no pas passar el temps en la immobilitat. Feia alguns dies que jo hi pensava. Algú dubtaria de l'eficàcia dels meus propòsits. ¿Com poder fer la guerra de cós, amb un vaixell com el "Libau", amb una sola metralladora i 21 homes de tripulació?... Al que somrigui, jo li advertiré que els meus superiors ho feren igualment quan parlàrem d'aquest aspecte; però després d'aver pesat el pro i el contra, es pensà d'altra manera. El pla era executable. Calia assajar-lo. Jo estava convençut que en sortiríem amb bona fortuna.

La idea era la següent: En aquell moment no era gens difícil saber si un navili de comerç estava o no armat. Jo coneixia, altrament, una gran porció de vaixells de comerç enemics que estaven armats. Tots eren quasi més grossos i més ràpids que el meu. No devien ésser aquests els que podien interessar-me. El meu interès havia d'ésser pels petits vaixells de 1.000 a 3.000 tones, amb marxa de 8 a 10 nusos per hora. Si ells portaven un carregament de valor, valia la pena d'atacar-los. Es aquests vapors que jo esperava poder reduir, encara que anessin armats. La sort o bé un "bluff" ben jugat devien ajudar-nos.

El bon temps i l'estat optimista del nostre esperit em decidiren a prendre disposicions per a entrar a Tralee. Abans que tot, era necessari que hom no pogués suposar en nosaltres un vaixell enemic. Això ens era possible, organitzant entre nosaltres una mascarada perpètua. Teníem a la nostra disposició prou fusta, tela i pintura per realitzar-ho cada dia, si això era necessari. Tampoc no ens faltaven banderes de totes les nacions. Vaig fer preparar un parell de llargs taulons pintats de negre, que podien ésser col·locats allà on ho creguéssim necessari per desfigurar exteriorment el nostre "Aud" i canviar sensiblement la configuració del pont. Buscàrem trossos de fusta, i fèrem uns magnífics canons de 10,5 cm. Els pintàrem de gris fosc; els instal·làrem amagats a la proa i a la popa. Quatre canons, per un moment, apuntaren amb les seves boques amenaçadores damunt les ones. El seu únic inconvenient era que no hi podíem tirar!

Foren per a mi uns moments de joia maligna el contemplar la cara que hi posava la meua gent, mentre construïen tot allò. No els ho vaig revelar fins que estiguéren llestos. Quan tot fou acabat, jo els vaig dir:

—Si tot va bé, com així ho espero, després de l'èxit que hem obtingut fins aquí, jo tinc la intenció de guanyar l'Atlàntic amb el "Libau" i fer-hi la guerra de cós, car ja en tinc l'autorització.

—Però, capità — digueren —, no podem tirar!

—Paciència; tot vindrà! Sota la nostra mascara ens aproximarem a un vapor qualsevol que passi. Nosaltres veurem si és més fort que el nostre; si aquest vapor no és més gros que el nostre i no més ràpid, ens hi acostarem més, deixarem caure el teló que amaga tota la nostra "guinyolada", apuntarem els canons, hissarem el pavelló amb la flama de guerra i tirarem... No amb aquests canons de fusta, sinó amb això... — i, obrint una de les caixes de la sala, vaig ensenyar-los unes dotzenes de càrregues de pólvora que jo m'havia procurat abans de sortir. — Així — vaig acabar — un d'aquests objectes esclatarà al moment de quedar al descobert un dels nostres canons...

L'alegria en la tripulació fou general. Però calia deixar-ho tot per més endavant. Calia preocupar-nos tot seguit del nostre desembarcament. Com els fons són extraordinàriament baixos dins el port de Fenit, vaig ordenar treure tota una pila d'objectes inservibles i que pesaven.

Vers 18 hores el vigia va senyalar bruscament:

—Submarí a quatre parts per babord!

Solament ens faltava això, tan prop del nostre fi!

—A tota marxa! Començar a fer zigzags! Atenció a les trajectòries dels torpedes.

En aquest interval, nosaltres mateixos havíem ja descobert el pretès periscopi, i guaitàvem amb ansietat aquell punt negre, que a poca distància de nosaltres sorgia de l'aigua a l'alçada d'un peu. Era anglès o bé alemany? Aquesta era la qüestió. Per adquirir una certitud, jo vaig acostar-m'hi. Però és que allò era un periscopi?... En tenia la semblança, però, no deixava cap senyal a l'aigua. Jo començava a pensar que era el "nostre" submarí, que havia d'acompanyar-nos a Tralee, i que s'havia decidit passar-nos al davant.

1.500, 1.000, 800 metres. La distància disminuïa. Era precis decidir-se. I la cosa es decidí, però de una manera inesperada. El periscopi aquell no era altra cosa que una llaua de conserva buida, que navegava tranquil·lament per l'Oceà!.

De totes maneres, calia vigilar, car ens aproximàvem ràpidament a la costa d'Irlanda. També, per a facilitar el descarregament d'armes, començàrem a obrir les caixes del fals carregament, i ho llançàrem tot seguit i ràpidament al mar.

Hi havia plats, utensilis de cuina, banyeres, pots de zinc, etc. Tots aquests objectes foren fets a trossos per tal que anessin a fons més aviat.

(Seguirà)

Una nosa menys

Quan, el 14 d'Abril, s'instaurà la República Catalana, van fer-se molts disbarats, tants disbarats, que el que podia i devia ésser la redempció de Catalunya, al cap de pocs dies es convertia en el restabliment de la servitud catalana a l'insaciable pop del centralisme madrileny. Un d'aquests errors fou la tria de les persones que havien de dirigir la consolidació i defensa de la novella República. Entre els personatges, al volt de la figura d'En Macià—l'home que amb la seva atracció sentimental ho hauria pogut tot—, n'hi havia de totes menes, predominant-hi la mediocritat, en la bona com-

panyonia de gent inepta i que no representaven res.

Entre aquests individus, n'hi havia un anomenat Vidal Rossell, per nosaltres completament inconegut, que, segons digueren els diaris, representava el partit socialista espanyol, partit que, malgrat els treballs de quaranta anys, no ha posat mai cap arrel en terra catalana. Mal' fou posar al Consell gent que no representaven cap força positiva; però pitjor fou encara que una d'aquestes fantasmes representades fos el partit socialista espanyol, sempre enemic de la llibertat de Catalunya, i que en temps de la dictadura

primo-riverença li proporcionà aquella cafeteria russa que es deia Salas Anton, tan entestat a descatalanitzar Catalunya, que fou un dels que aprovaren l'esquingada dels llibres catalans de la secció de cultura de l'Ajuntament de Barcelona. Però encara fou pitjor que aquest representant de l'únic partit col·laborador de la Dictadura fos aquest Vidal Rossell, que, fent traïció als seus cognoms, ha fet unes declaracions a un periòdic madrileny que segurament firmaria el desqualificat Emiliano Iglesias.

Les afirmacions d'aquell social-espanyolista estan plenes de falsedats de tota mena, i demostren plenament que ni sap el que diu el projectat Estatut, que ell mateix va aprovar. Quina llàstima que l'ofici de pallaso vagi de baixa! ni fet per encàrrec, en trobarien un de millor els espanyols.

A nosaltres no ens importa tot el que ha dit; són coses velles i passades de moda, que estem tips de rebatre fa més de quaranta anys.

El que ens sap greu, és que aquest Miura tan revellit hagi sortit de la generalitat, perquè això prova que la proclamació de la República Catalana fou feta damunt de puntals molt corcats, i no és, per tant, gens estrany que en aquells moments hom no pensés en ço que se li hauria acudit a qualsevol nen que sortís de l'escola: que el primer i més necessari element que exigeix tot estat revolucionari és el que ha de sostenir i defensar les institucions novament implantades.

Jo no crec tan curts de gambals els qui proclamaren la nostra República, que a cap d'ells no se li acudís la conveniència d'armar el poble, per assegurar l'efectivitat del fet consumat. L'actualitat demostra que entre aquells homes hi havia qui proclamava ço que no li era simpàtic i, per tant, els Vidal-Rossell, que admetien càrrecs i representacions, actuaven com a cores disposats a enderrocar ço que prometien defensar.

Ara com ara, a aquest Vidal se l'ha fet baixar de l'escó on s'havia enfilat, i ha dimitit un dels diversos càrrecs que tenia, car com a bon demòcrata de dubtós, és també dels que agabellen canongies; però amb això no n'hi ha pas prou: és necessari assegurar-se que el seu successor no sigui del mateix tremp i al mateix temps esbrinar quants fariseus d'aquest calibre queden encara dintre del consell i fora del consell de la Generalitat.

A. MALLSOL

VNIÓ CATALANISTA

SECRETARIA DE PROPAGANDA

Aquesta S. de P. prega a tots els patriotes de Barcelona i de la resta de Catalunya que desitgin organitzar actes de propaganda i d'afirmació catalanista integral, mítings, conferències, etc., que s'adrecin per escrit a aquesta Secretaria o bé personalment, els dimarts, dimecres i disabtes, de 7 a 9 del vespre, al lloc Social de la «Unió Catalanista», Canuda, 14, principal.

La ciutat perseguida i indefensa

No hi ha cap dubte que Barcelona és una ciutat d'ideals, posats al servei de l'avenç humà. I precisament per sa condició de ciutat humana, és que veiem sovint la persecució de què es fa objecte els portanveus de la seva espiritualitat generosa.

Lleis jurisdiccionals de tota mena han pesat i pesen damunt el ciutadà lleial a la Pàtria i els sentiments d'humanisme que des del cap i casal de Catalunya vulgui proclamar la ideologia santa del nacionalisme net de desviacions. Un ideal, l'ideal d'ésser lliures i, per tant, més nobles i més grans els homes i els pobles, és un ideal que, avui com ahir, se'l considera delictiu. I els seus propagadors, o van a la presó, o bé han de desdibuixar els seus pensaments amb eufemismes.

Per a realitzar aquesta persecució a la idealitat que tants n'han fet i n'estan fent maculació de labors positives, la policia espanyola que funciona a Catalunya ha demostrat aptituds que no se li poden negar, sobretot d'ençà que tenen botiflers satisfets que fan de confidents in honoris causa.

Mes aquestes aptituds i aquelles confidències no han servit encara per a solucionar el problema que té plantejat Barcelona de poder assolir un mínim de normalitat en l'ordre social i de seguretat ciutadana. Se'n té sempre pendents, en sentit optimista, d'un "ja vindrà" que no arriba mai. I la vida pels carrers, està a la mercè de qualsevol gripia organitzada en banda, mentre les pressions governamentals, van dirigides contra l'organització de la Confederació Nacional del Treball i amb el pur desig de substituir-la, usant de totes les pressions possibles, per la Unió General de Treballadors, que vindria a fer de substitutiu, en certa manera, dels Sindicats Lliures.

La qüestió social és un error molt greu voler-la tractar amb tàctiques merament polítiques. Elles no seran mai una justícia. Podran establir un ordre momentani. Però, tard o d'hora, promouran esclats removedors.

Catalunya necessita una sobirania pròpia. Es precis tractar aquestes qüestions amb força de govern autòcton. El mal no resideix en les nostres organitzacions obreres; sinó en els desviats i en els arribistes de l'obrerisme, que les porten

allà on no haurien d'anar. Cal, doncs, anar a la depuració d'homes, i no a la persecució d'organitzacions, que, malgrat tot, elles responen a una necessitat obrera. I a una necessitat obrera catalana. No la necessitem per res, la Unió General de Treballadors, col·laboradora de la Dictadura! Necessitem, això sí, defensa contra l'eixam de forasters que, sense art ni ofici, han caigut sobre Barcelona, i l'han feta camp de totes les baixes maneres del viure. El furt, el robatori, el crim, la prostitució i la inversió sexual són els principals productes d'importació que tota una Espanya aboca cap a Barcelona, bò i convertint-la en claveguera o pou negre de totes les seves aigües brutes i de totes les seves pestilències socials.

I la ciutat resta indefensa. Sembla talment que hi hagi una voluntat superior premeditadament interessada en aquesta indefensió. Catalunya no té un borrall de sobirania per a, amb acció eficaç, treure enfora de casa seva tota la gent de mala vida que n'han fet i en fan pastura de les seves perversions. La vida i la seguretat han esdevingut una aspiració. La normalitat social, un somni irrealitzable! I les més estúpides combinacions porten el descrèdit de la ciutat i la misèria en les llars honestes, que no compten amb les delícies dels pressupostos oficials com a sustentacle.

No podem ésser optimistes. No podem compartir optimismes perfectament ridículs ja, en aquestes hores. Continua la nostra ciutat essent la ciutat perseguida i indefensa. Amb l'agreuja que no es vol que deixi d'ésser-ho.

Aquí només es va de les grans complacències a les grans repressions. Però no mai contra el que hi ha de matèria insana i antisocial que maleja la vida ciutadana en general de Barcelona. Mai a la depuració. Mai a tornar a Espanya el que és ben bé d'Espanya, per deixar a Catalunya el que és ben bé de Catalunya.

I això els partits catalanistes ho aguanten calladament per un ministre, per un governador, per una presidència de la Generalitat o per un agabellament de càrrecs retribuïts. Pobra Catalunya! Pobra Barcelona!

CIUTADÀ JORDI

PRO-CATALUNYA LLIURE

Les causes del nostre anorreament nacional

Ignorància

Aquesta causa és la més important. No hem de repetir que un 98 per 100 dels catalans ignoren lo més elemental de la història de sa pàtria, d'aquella Catalunya "pretèrita" rica i plena que dominà la Mediterrània: fou "el poble més lliure del món", aquella Catalònia que fou pàtria de Roger de Llúria, de Requesens, de Galzeran Marquet, de Roger de Flor i tants noms invictes que foren l'admiració de la seva època. I és clar, ignorants de tot, mal poden aprovar el nacionalisme integral. Quan senten a parlar de la "nació catalana", et miren bocadats, i en sos cervells; fen de la tenebra, apunta la idea que parlen amb un boig, Rafael de Casanova, Claris, Wilfred, Berenguer, Jaume I, Villarroel, etc., són per ells noms desconeguts, "noms de carrer". S'espanten al pensament d'una Catalunya independent, i el nom de "separatista" els és sinònim de "criminal" o de "beneit". Són les masses grises, orbes, mortes, que, com a ramat de xais, s'enlluernen davant qualsevol orador esquelloter que els parli de "la querida España", que per ells és, en realitat, la "querida" de la qual viuen; i aplaudeixen a Lerroux quan els engega un dels seus parlaments polítics.

Com fer res, amb aquesta gent? Si jo crec que, de posar-nos intransigents, es girarien contra nosaltres i ens acusarien de "mals catalans"!

L'única solució fóra la d'instruir-los, cosa gairebé impossible, si passen ja de la trentena: "arbre madurat tort, difícilment serà endreçat". Però si de les generacions d'ara no en podem esperar gran cosa, cal pensar això de les que pugen i de les vinents? Els in-

fants i els joves són dúctils com la cera, i adopten la forma que se'ls vol donar. Si se'ls instrueix dignament—home culte, no serà mai esclau—, quan seran homes, la infàmia de l'esclavatge envermellarà, farà enrogir els seus rostres, i sos braços es plegaran irresistiblement sobre les cadenes i les trossejaran victoriosos.

Resumim: Per tal de combatre la primera causa—ignorància—, indicarem:

Primer.—Els pares ensenyaran o faran ensenyar "Història catalana" als seus fills, per "mestres catalans".

Segon.—Tothom que sàpiga història, l'ensenyarà als seus compatriotes en forma ben clara i intel·ligible.

Terç.—Tots els adolescents i joves s'aplegaran en centres catalanistes o d'educació patriòtica ("Palestra", Centre de Dependents, Associació Catalana d'Estudiants, Ateneu Enciclopèdic, Ateneu Politécnic i d'altres).

Quart.—Els poderosos i benestants adquiriran obres apropiades i d'autors dignes de crèdit: Rovira i Virgili, Fabra, Massó i Llorens, Valls i Taverner i tants d'altres. Els de mitjans econòmics modestos, les "Històries de Catalunya" que publica l'editorial Seguí. (N'hi ha una edició de 80 cèntims, i una altra de molt pràctica que val 25 cèntims. Els preus són el de cada quadern setmanal en curs de publicació.)

Cinquè.—Refusarem tota literatura espanyolista i ex-separatista, o escrita per enemics seculars de Catalunya.

Sisè.—I retirarem el tracte i l'amistat a tot enemic de Catalunya, sigui o no català.

Josep GENOVÈS i MOLAS

El calvari del Tirol

Perdut entre les imposants serralades alpines, entre Àustria i Itàlia que la mediatzen, es troba, un petit poble, de 20.558 Km.² — les 4/5 parts de Catalunya Sur-Pirenaica —, que habiten, segons dades de 1923, unes 1.050.000 d'ànimes: el Tirol.

Res més joliu que el Tirol, país magnífic, terra de la senzillesa, de l'austeritat, del tipisme i de l'hospitalitat. No res més encisador que les seves valls misterioses eternament quietes, on sembla s'hagi deturat la vida, a fi de no interrompre el seu silenci perpetu; no res més delitós que els seus barrancs i les seves timbes, per on brama l'aigua, fugint d'ésser engolida per les boques fretuoses del bestiar que branda sos esquellincs, profanant barrocament el silenci de la terra; res més curiós, més original i típic que l'abillament dels tirolencs: jaquetes breus, pantalons curts, barrets punxeguts adornats amb una ploma d'au, que ombrengen les seves corbates, els seus mocadors anuats al coll i les seves mitges verdes, com tota la seva indumentària, puix "el Tirol és el país del verd etern".

I, a pesar de tot, en aquest petit paradís, en aquestes valls gaies, sobre els cors ingenus dels seus moradors plana l'ombra negra d'un irredemptisme inconegut pel món, un calvari nacional, un nou crim més sobre un Estat europeu. Desemascarem-lo, doncs. «I a tal fi, posem abans d'explicar-lo unes brevíssimes dades geogràfiques i històriques.

Situació geogràfica. — El Tirol és limitat al N. per Baviera, a l'Oest per Suïssa; a l'Est per la província austríaca de Salzburg i per la Caríntia, i al S., S. O. i S. E. per les províncies italianes de Lombardia i Venècia.

Característiques geogràfiques generals. — Terra muntanyosíssima com és, una de les primeres d'Europa en aquest ordre, creuada per tres serralades dels Alps, té, en conseqüència, nombrosos rius, dels quals citarem l'Inn, l'Eltsch, el Brenta, el Voralberg, etc.

Breus dades històriques. — Es Centre el Tirol i niu de nombroses races, i en conseqüència, ressonen en ell múltiples llengües. La seva història és confusa i barrejada com poques. Com que no ens permet el breu espai de què disposem d'estendre'ns gaire, agafarem per a començar la data de 1805, en la qual la pau de Presburg — tota "pau" equival a algun crim — l'anexiona a Baviera. Les tiranies alemanyes exasperen el país, que es subleva el 1809, comanat pel cèlebre posader de Sand, Andreu Höfer, a qui ajuda Speckbacher. Però aquell moviment alliberador fracassa, i derrotat i fugitiu, una traïdoria el lliura a les tropes franceses, a qui combatia, i el venjatiu Napoleó el fa executar arbitràriament a contractor de la sentència donada pel consell de guerra. L'octubre d'aquell mateix any es firma a Viena una altra pau, que té la justiciera virtut de dividir-lo en tres parts, i la part italiana — Welschtirol — passa a Itàlia. Oberpustertal a Hongria, i la resta a Baviera.

Els anys que segueixen són agitatíssims, especialment per la lluita d'idiomes. El Crim. — Pel tractat de Sant Germain, després de la Guerra Europea, el Tirol, com Catalunya segles abans, és esquarterat, partit en dos bocins. El del

N. per Àustria, el del Sur per Itàlia, i es tira la frontera per Röschen - Weiskugel - Hochwildspitze - Sonklarspitze - Weisswand - Brenner - Moselespitze - Krimler - Kochgall - Silliam - Kreuzberg. Aquesta divisió dona als austríacs el Nord — 12.645 Km.² i 314.846 habitants. Pob. rel. 25 h. per Km.² — i als feixistes el Sud — 13.913 Km.², 666.648 habitants, i 48 h. per Km.²

Situació actual. — El Tirol austríac, constitueix un Estat de la República Federal Austríaca, i es diu frueix ampla autonomia des del 8 d'octubre de 1921. El seu Poder Legislatiu el componen 40 individus constituïts en Dieta, que es renovellen cada quatre anys. El seu Poder Executiu o Govern (Landesregierung) resideix en un "capità del país" (Landes Hauptmann), que és elegit per simple majoria de vots per la Dieta. Els darrers pressupostos acusen un dèficit de 800.000 xelings.

El Tirol italià, en canvi, anomenat Trenti, i oficialment Veneto Trenti, és una "província" qualsevol d'Itàlia, sotmesa a idèntiques lleis que les províncies italianes.

La iniquitat. — Totes les federacions i autonomies del món no recompensen a una Nació la pèrdua de la independència. Es natural que val més una República Federal que un Pan-Mesetarisme, però...

Si bé el Tirol Nord té alguna llibertat, en canvi l'Itàlia és teatre d'una afrosia tirania. Els satèl·lits de Mussolini persegueixen a mort l'idioma del país. La seva toponímia és italianitzada radicalment, i tot lo que té flair de tirolenc és destruït. Als nois — com mesos enrera els "hermanos" espanyols ens feien — no se'ls ensenya sinó italià, i com que és solament amb la ignorància dels oprimits que s'aguanten els tirans, no se'ls parla en lo més mínim de la seva història ni de la seva raça, etc.

(No cal seguir. Prou que sabem els catalans ço que és la concòrdia).

Malgrat la Cambra italiana, en aprovar-se el Tractat de Sant Germain, va votar, gairebé per unanimitat, una ampla autonomia pels tirolencs, Mussolini i Victor Manuel en fan cas omis. 125.000 tirolencs alemanys, actualment, viuen sense papers d'identitat ni representats legalment. "Els batlles i Ajuntaments elegits pels tirolencs han estat substituïts per italians; s'han prohibit les reunions públiques i les discussions polítiques; dissolts els sindicats obrers i les associacions patronals". I àdhuc, es conta l'increïble cas de què l'atrapat censurant el Govern, és gratificat amb quinze anys de presó, o és exiliat a les illes Lipari.

I, finalment, tàctica de tots els imperialismes, el terreny està dividit en diverses parts, i totes porten per primer nom el de Alps.

Alps Nords del Tirol, Stubai, Tuner, Kitzbuehl, Ziller, austríacs; Adigi, Orteli, Lerins, Dolomitis, Sarn, i Trenti, italians. Poblacions importants dels primers són Innsbruck — capital de la nació —, Imts-Reutte, Bruneck, Schwarz, etc.; dels segons — noms italianitzats — Silandro, Cles, Tione, Roveretto, Trento, Aberano, Bozen, Bresannone, Cortina, Fondo, Vezzano, Arca, Riva, Borgo, Freia di Primiero, Castelrotto, etc.

¿No s'alçarà enllac una veu de protesta contra tantes atrocitats?

Hem intentat fer un croquis del problema. Hem provat de presentar als separatistes, en concises i laconiques ratlles, una idea del què és aquella peria de les muntanyes, aquell joell dels Alps. Si ho hem aconseguit, vosaltres ho direu. I per ben pagats ens donarem si aconseguim fer néixer als cors i als llavis un crit de justícia, de santa indignació i de protesta per tantes viles i tants crims ignots.

Diran el què voldran, imperialistes, individualistes, internacionalistes i manta fauna, però mentre el problema de les nacionalitats no estigui resolt racionalment, ço és, cada nació un Estat, la pau no serà real i ferma. I no ens diguin els visionaris individualistes i internacionalistes que sols té valor l'individu i sols mereix llibertat l'home. L'home, vulgui o no vulgui, quan neix pertany a la societat, és una cèl·lula d'ella. Vulgui o no vulgui, l'home pertany a un poble, té una Nació que li és mare invisible i Suprema. I mai l'individu serà lliure si la col·lectivitat a la qual pertany fatalment, és esclava. Creiem molt bé que els sindical-espanyolistes no pensin en la seva pàtria. Ells la tenen lliure. Nosaltres no pensem tampoc en la nostra mare quan la veiem lliure i sana. Res no fem per ella ni ens preocupa. Però és el nostre únic pensament quan la tenim encadenada. Es a això que ens consumem exclusivament, a costa de tot. A tornar-li la llibertat! A trencar-li les cadenes!

JOSEP GENOVÉS MOLAS

Nacionalitat per la cultura? No hi ha cultura possible on no hi ha valor ni esperit de sacrifici!

Harald Nielsen

Gari

La llegenda es repeteix: En el seu llibre "Montserrat", nostre mossèn Cinto dedica unes estrofes a plànyer la filla del comte Guifré. Tot llegint-les, se m'acut la comparança. Nosaltres tenim també una Riquilda a plànyer. Com ella, és presonera dels mals esperits. Com ella, fretura d'ésser salvada.

Des de 1714 ençà, Catalunya, la nostra Riquilda, és vexada, oprimida, martiritzada per un altre poble, que, si no és superior al nostre quant a cultura, ho és en instints colonitzadors. Després d'aquella data fatal, després de la desfeita, després de la mort o empresonament dels darrers defensors de Barcelona, ve aquell període vergonyós de la nostra història. Catalunya resta adormida, no fa res per arrencar-se el dogal de l'esclavatge, i passen anys... L'opressor creu haver vençut definitivament aquell poble indòmit que tants esforços li havia fet fer. Afortunadament, els comptes li fallen.

Ve la Renaixença. Uns homes, pocs, però que han sentit dins el més profund de llur ànima el crit de la raça, es converteixen en apòstols de Catalunya i prediquen i cerquen i fan adeptes per la causa davant la indiferència gairebé general. No obstant, amb el pensament fit en la pàtria, segueixen sense un sol defalliment la seva tasca nacionalitzadora, que culmina en una forta i esperançadora reacció del nostre poble.

I segueixen trenta anys de catalanisme, però de catalanisme mendicant, d'un catalanisme que no va ésser prou fort per impedir que d'un audaç cop de sabre ens fos arrabassat tot ço que a força de concòrdia havíem aconseguit.

Per fi arribem als nostres dies: Després de set anys d'absolutisme, després d'una indigna i tenaç persecució a tot ço que tingué el més mínim caire de catalanitat, després d'haver-nos tret aquest jou, després de la naixença i mort sobtada de la República Catalana, és quan se'ns revela amb tota magnitud la traïció del nou Joan Gari. Han passat més en llur ànim les prometes de l'enemic que el compliment de llur deure. El fet s'ha consumat, i la llegenda esdevé història.

No obstant, aquesta volta, Riquilda s'ha tornat valerosa, i no es resigna a morir sense lluitar. Contra les defecions i els afalagaments dels caragrats, contra tots els èmuls de Gari, contra tots els traïdors, aixeca els entusiasmes de la joventut noble i ardida, que la defensarà i lluitarà per ella, fins aconseguir que, com la filla del Pilós, entri de novícia, no en un convent de clausura, sinó en la gran comunitat de les nacions.

Antoni ZABALA PUJALS

L'imperialisme de Castella

Retallam de "La Publicitat" del prop passat 27 d'octubre:

"Es curiós de constatar que àdhuc els intel·lectuals castellans simpatitzants amb Catalunya, quan parlen de la qüestió catalana, sense adonar-se'n, reconeixen l'hegemonia de Castella i la superioritat que el castellà es creu tenir sobre el català. Cada castellà, àdhuc els amics, parla de "concedir-nos" o "negar-nos" el dret a la llibertat, com si l'Estat fos ell. Aquest concepte feudal d'un país que ha sabut perdre mig món abans de resoldre els problemes de llibertat, no ha pas arribat a soldar la unitat ibèrica.

Ens han fallat tots els intel·lectuals castellans, començant pel senyor Bello. Ens han fallat "El Sol" i "Crisol". I quan, com en el cas del senyor Bello, s'escriu un article a favor de la llengua catalana, hi ha una rebança i un malhumor que fan molt poca gràcia..."

Ens farien riure, si no fos que ens causa pena que els precedents comentaris siguin fets per gent catalanista.

Si procedissin de l'Esquerra Republicana, gens ni mica no ens immutariem, mes de "La Publicitat", òrgan d'Acció Catalana Republicana, d'un partit compost de gent nascuda dintre el catalanisme, és altra cosa.

Els anys d'actuació, i, per tant, l'experiència filla dels fets viscuts, senyors de "La Publicitat", ¿no vos han ensenyat, no vos han confirmat aquest esperit imperialista que existeix dins de cada castellà, i del que es condoleu?

Deixem a part la història d'Espanya, des d'Isabel la Catòlica, passant pels 1640 i 1714, fins a la dictadura, i encara podem assenyalar-vos uns quants fets que, succeïts l'un darrera l'altre, són les anelles de la cadena que ens esclavitzava.

Anoteu:

Estrangulament de la República Catalana, amb la supressió de tots els atributs de la Generalitat de Catalunya, deixant-la com qualsevol Diputació "provincial".

Negació de l'ajut econòmic a l'Ajuntament de Barcelona.

Intent de supressió del Mercat Lliure de Valors de Barcelona.

Inspecció obrera a les fàbriques (en projecte).

Etc., etc.

Tot això, sense comptar amb la Constitució que s'està aprovant, i si us poseu la mà al cor, ens direu que l'Estatut hi passarà (si hi passa) d'una manera tan justa, que no ens servirà de res, i, en canvi, a ells els servirà d'excusa per perseguir els qui per amor a Catalunya som separatistes.

En tots aquests fets enumerats, ¿és que no hi consta ben palès l'esperit imperialista de Castella?

I encara trobarem catalanistes com els de "La Publicitat" que esperen la concòrdia!

EULÀLIA CASAPONS

I perquè ha fet i farà del sacrifici part essencialíssim del seu pla doctrinal d'integritat ideològica, creu fermament que l'exercici del mateix enforteix moralment la causa per la qual s'aplica i que en l'actuació és l'únic i sol camí que ha dut els pobles a llur definitiu triomf. Es per això que entén donar per descomptades totes les possibles reaccions que vinguin de fora de Catalunya—que troba naturals—i fins aquelles sensibilitats pacifistes d'ordre internacional que no tenen altre valor que el d'amagar precisament accions bel·líciques posades al servei d'interessos imperialistes. La opinió internacional veritable veurà sempre amb simpatia les accions promogudes pels més enlairats ideals de justícia i de llibertat.

Manifest de la "Unió Catalanista" als Catalans en Febrer de 1931.

Commemoració de l'entrada de Ferran d'Antequera a Balaguer

1413-1931

Balaguerins! Catalans!

No mereix de tenir herois aquell poble que no sap retre'ls culte ni honorar llur memòria.

Si volem veure com sorgeixen herois d'entre les multituds dels nostres dies, hem de posar-los sovint davant dels ulls les figures d'aquells qui saberen sacrificar-se i negar-se ells mateixos per aconseguir el triomf d'una noble idealitat.

La història de Balaguer, no és una història grisa com la de tantes viles esborrades que van vivotejant sense pena ni glòria al llarg dels segles. Les seves pàgines són d'un cop il·luminades per les flames de l'heroisme, i els seus episodis culminants són també episodis culminants i decisius de la història de tota la nostra terra.

Entre aquests episodis, no cap de tan present a la memòria de tots els catalans com el setge de la ciutat que es defensà arduament durant tres mesos, abans de sucumbir davant l'escomesa de la host de Ferran d'Antequera, el primer rei de la dinastia castellana.

La caiguda de Balaguer, al costat del Compromís de Casp, és la fita que marca el començament de la nostra decadència nacional. Sembla com si els balaguerins i llur cabdill, Jaume d'Urgell, el darrer príncep d'aquella noble nissaga del Casal de Barcelona, que durant tants de segles havia conviscut cordialment penetrada amb el nostre poble, tant en les hores amargues com en les glòries, pressentissin la davallada de Catalunya i no volguessin plànyer cap esforç ni cap abnegació per aturar-la en els inicis.

El moment actual sembla ésser també decisiu per a la nostra vida col·lectiva. Sortosament ara no es tracta d'aturar una decadència, ans al contrari, d'impul-

sar un recobriment. Per a aquesta tasca és necessària la cooperació continuada, tenaç i entusiasta de tots els fills de la terra. Abans d'emprendre-la, ens sembla ben escaient d'homenajar tots els qui han lluitat i sofert per la nostra santa causa en la persona d'aquells qui, en obrir-se el període més desolador de la nostra història, assenyalaren amb llur exemple el camí monjoit de sacrificis que havia de dur-nos al retrobament de la nostra personalitat nacional.

Amb aquest propòsit, les entitats sotsignants s'adrecen al poble balaguerí, i a tots els catalans, convidant-los a la commemoració de la caiguda de Balaguer, que tindrà lloc el propi dia 15 de novembre.

"UNIO CATALANISTA"

"PALESTRA"

És propi de la personalitat del geni la valor de resistir contra una força doblement més forta, la valor de sacrificar la vida per quelcom invisible, i de creure que aquest sacrifici pot portar alguna utilitat, la valor de girar l'espatlla a ço segur i de llançar-se a mil atraccions desconegudes.

Un poble que no té aquesta valor, es converteix en un poble miserable; està destinat a morir, perquè solament subsisteixen les nacions que VOLEN subsistir.

Harald Nielsen

Camiseria
Corbateria

J. Rodríguez Casals

Ronda Sant Antoni, 78
(davant del carrer Muntaner)

BARCELONA

Pro-empresonats i víctimes del feixisme polonès

El Comitè Català Pro-empresonats polítics i víctimes del feixisme polonès, prega a tots els patriotes i entitats que han signat les fulles repartides per aquest Comitè, se serveixin trametre-les a aquesta Redacció, per tot el dia 17 de novembre; a fi d'enviar-les al Comitè Internacional a favor dels detinguts polítics de Polònia.

Ara, aquest Comitè deu fer pública una declaració seva sobre aquest afer. Com a nacionalistes d'una Pàtria irreductible, com a patriotes catalans, no ignorem l'esclavatge que sofrí Polònia per llargs anys, fins que el resultat de la guerra europea determinà en les cancelleries diplomàtiques la seva llibertat com a Nació. Si Polònia avui fos esclava, el

nostre esperit, la nostra simpatia tota, seria per Polònia. Però, a més de nacionalistes, som liberals en el sentit més il·limitat, i trobem reprovable que les Nacionalitats ara alliberades segueixin els mateixos camins d'opressió que seguien els Estats imperialistes. El sentit liberal i humà internacional, s'aixecaria contra la llibertat dels pobles, si a cada naixent llibertat col·lectiva, neixia alhora un Estat més opressor i tirànic. La tirania no sosté cap poble, ans el condueix a l'abisme. Voldriem Polònia una Suïssa, no una Itàlia. Volem Catalunya lliure; no una Catalunya esclava d'una opressió a tot ideal liberal i humà. Pels nostres germans de la Ucraïna i la petita Blanc-Rússia aixequem la nostra veu i el nostre cor!

L'eco d'unes al·lusions

L'òrgan de l'Esquerra, en el seu Editorial del 12 del corrent, contesta a unes molt oportunes al·lusions fetes per "La Publicitat" el dia abans, sobre la tasca portada a cap, fins avui dia, pel partit que d'una manera més o menys dictatorial porta el govern dels interessos de la ciutat.

Jo no sé quin concepte tindran format els homes de l'Esquerra Republicana del bon govern d'una gran ciutat, car a jutjar per la contesta que en el dit Editorial formulen, deu ésser molt pobre.

Efectivament, contesten les dites al·lusions dient que l'obra de bon govern portat a cap fins avui pel dit partit a l'Ajuntament a la vista està de tothom. I ara em pregunto jo: ¿Com és possible que un partit polític, davant de l'obra desorientadora portada a cap fins avui dia a l'Ajuntament, tingui la gosadia de fer tal contestació? ¿Com pot ésser que davant de la política poc constructiva i gens obrerista, però si molt demagògica, desenrotllada pel conglomerat anarco-exseparatista del nostre Ajuntament, hom pugui llegir tals afirmacions? Dita política no és possible que porti com a conseqüència una austera administració.

Veritablement, sembla mentida que l'obtenció del govern d'una ciutat pugui perdre el criteri a uns homes que fins avui els havíem considerat bastant més equilibrats i dotats d'un alt sentiment de pàtria (aquí no ens referim als anarco, perquè aquests no en tenen ni els importa res la pàtria).

I, ara, per demostrar pràcticament als lectors que les nostres estranyeses no són gratuïtes, aquí va un botó per mostra: l'assumpte dels sense feina, tasca encomanada a l'Institut d'Assistència Obrera, organisme dependent de la secció de Governació del nostre Ajuntament.

Aquest afer, segons certs prohoms de l'Esquerra Republicana de Catalunya, avui dia, basant-se en la disminució d'assistents al dit Institut, diuen que està molt prop la seva solució, o sigui tot el contrari del que deien tres mesos enrera, que, segons article publicat a llur òrgan en la Premsa, estava dit assumpte molt embullat i que ells el resoldrien portant a cap un gran programa de millores que deien que si no s'havien fetes ja, era per manca de pasta. Aquesta manca de pasta, es veu que durarà sempre, puix de les innumbrables millores anunciades no

n'han portat a terme absolutament cap, molt al contrari.

Ara bé, com que d'aquelles millores, com acabem de dir, no n'han portat a terme cap i el nombre d'obers que reben assistència (?) en l'esmentat Institut és, malgrat haver-hi més manca de treball, molt inferior al que hi acudia tres mesos enrera, hom fàcilment dedueix que l'administració del dit organisme ha d'ésser forçosament desastrosa.

Efectivament, per haver-ho pogut comprovar personalment, així és. L'Institut d'Assistència Obrera té, sota la seva administració, el restaurant per a obrers sense feina, instal·lat a l'antic hospital de la Santa Creu, on diàriament acuden els que desgraciadament es troben afectats per aquest greu problema que es diu atur forçós. Jo no sé quina classe de contracte hi deu haver signat entre el nostre Ajuntament i el comerciant arrendatari del dit servei de restaurant, com així mateix em guardaré prou de suposar que en cedir tal servei hi intervingués el favoritisme o la recomanació, però sí que puc afirmar, per haver-ho comprovat personalment, que l'abús de negoci que allí impera és tan escandalós que és a bastament suficient per avorir l'home més atamat de la terra. La manca de control és absoluta.

Aquest botó de mostra que acabo de citar, no el pot comprovar tothom qui vol, ja que en els esmentats restaurants es té la deguda cura de no deixar entrar ningú més que els obrers sense feina. Unicament hi poden entrar els periodistes, i a aquests se'ls exigeix rigorosament el carnet acreditatiu.

Ara, per acabar, em permetran els senyors de l'Esquerra Republicana dir-los que una altra vegada, abans de publicar Editorials en matèria tan delicada com és l'administració, es prenguin la molèstia d'indagar si totes les dependències municipals que d'ençà el 14 d'abril del corrent any 1931 tenen sota la seva responsabilitat, funcionen degudament, i s'estalviaran que la crítica ciutadana els dirigeixi certes censures, que per ésser certes, són molt enutjoses per qui les ha de sofrir.

Si a hom se l'ha de criticar per la seva actuació política, almenys que no ho sigui per manca d'administració corporativa, car deu ésser doblement dolorós rebre cops, si hom no és mesell, per les dues actuacions a la vegada.

RICARD BIOSCA

BATECS

Una prova més del desgall que ha planat sempre entre els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya, l'hem vist ara en l'incident Vidal Rossell. És un fet llastimós que s'hauria pogut evitar amb una mica de bon encert en constituir el consell de la Generalitat. En un govern català, és evident que, per davant de tot, és necessari que els consellers siguin gent de provada catalanitat i d'un bon historial en la vida de Catalunya; però quan es va nomenar el Consell de la Generalitat, fou allò de cercar-ne un de cada partit, sense mirar si la persona que designaven era apta i de prou patriotisme per figurar en uns càrrecs que tant poden influir en la vida de la nostra terra. Ara ja hem començat a veure els fruits que dóna posar homes d'una corporació que ha estat sempre la més contrària a les aspiracions de Catalunya.

Potser tot és degut a una ingenuïtat del senyor Vidal Rossell; qui sap si, suggerit per les declaracions que els homes de l'Esquerra han fet sempre a la Premsa de Madrid en pro de la concòrdia i de submissió als germans d'Espanya, ell ha volgut seguir la mateixa norma i, endut per l'engrescament i la seva poca catalanitat, n'ha fet un gra massa.

Es allò que el deixeble ha sortit més aprofitat que el mestre. Però anem a pams; és que potser ha dit alguna cosa que no en siguin responsables els homes que porten la direcció de la majoria esquerrana? Ha dit que els rètols de les botigues eren en espanyol; però encara no ha dit que els dels carrers, malgrat més de mig any de govern d'Esquerra, encara no són en català, ni els autos de la Casa de Caritat, que depenen de la Generalitat. ¿Què han fet per a catalanitzar el poble, els regidors i els diputats i consellers de la Generalitat?

Es llastimós el dir-ho, però d'ençà que hi ha República i, per tant, des que governen els homes de l'Esquerra, s'ha registrat una baixa en el sentiment catalanista del nostre poble, i és que s'han preocupat de tots els assumptes, menys del més vital per la nostra nació, o sigui la catalanització de les multituds. Ara mateix el cap de la minoria esquerrana a les Corts Constituents llença al carrer un diari bilingüe; al pas que anem, arribarem, a no tardar gaire, a un bilingüisme en tots els afers de Catalunya. A "La Publicitat", que critica el bilingüisme de "La Humanitat", ja hi hem vist esqueles en espanyol. I ja sabem que en el

nostre país tot és començar. Ens farem pesats en dir-ho tantes vegades; però l'equivocació de tots els partits catalans ha estat no preocupar-se, abans que res, de la catalanització del nostre poble.

Aquesta falla cabdal dels nostres dirigents, Catalunya la pagarà molt cara. Mentre el nostre poble no sigui conscient, els mals pastors el conduiran cap on més els convingui. Si el poble hagués estat amarat de catalanització, ni hauria permès que li escanyessin la República, ni toleraria la baixa de patriotisme que es nota en els homes capdavaners de Catalunya. Ni En Vidal Rossell no hauria estat conseller, com tampoc En Giral i d'altres que figuren en el nostre govern de la Generalitat. I ha passat allò que era de preveure; en lloc que els catalanistes imposessin els seus ideals, són els catalanistes els que es veuen dominats pels ideals dels Companys, Aragais, Casanoves, Giralts, etc., etc.

Alguns han cregut que els nostres atacs als homes de l'Esquerra eren motivats per antipaties personals i altres petiteses. Els que això pensen, no ens coneixen prou; nosaltres ataquem els que són causants del retrocés patriòtic que sofreix el nostre poble, sense mirar la seva filiació; i si avui ataquem més els homes de l'Esquerra, és perquè ells tenen la majoria de càrrecs, i, per tant, són responsables de no saber-los aprofitar en benefici de la nostra llibertat. Si els homes de l'Esquerra haguessin fet obra profitosa per Catalunya, nosaltres hauríem aplaudit i encoratjat la seva tasca. Nosaltres ja n'estàvem distanciat, quan proclamaren la República Catalana; però malgrat això, nosaltres, en aquells moments, ens posàrem al seu costat.

Ha estat quan ells han defallit i claudicat, que nosaltres hem emprès la campanya que portem a cap, campanya que fem convençuts que és el nostre deure en aquestes hores de perill per la nostra causa.

I malgrat tot, nosaltres seguirem sempre, les nostres censures i els nostres atacs contra tots els que porten Catalunya per camins de baixesa i humiliació. No respectarem els homes, per alts que siguin; i mentre tinguem un alé de vida, combatrem els mals catalans que, després de deixar asfixiar la nostra República, deixen ofegat també un Estatut mínim que ells crearen i que feren servir d'arma de combat per escalar els llocs que avui ocupen.

SOLUS

ANECDOTARI

Cada matí, En Lerroux es passa una bella estona davant de l'espill guaitant-se de cantell, de front, cap-cot o enercat. Després s'aparta de l'espill i exclama, decebut:

—Totavia no hago cara de dictador!

I diuen que En Guerra del Río, dies enrera, li va insinuar una idea.

—Cambio usted de lentes, maestro! Cambie usted de lentes! ¿No ha visto los que trae Azana?

★

El que encara trigarà molts anys a fer cara de dictador és En Martí Esteve.

Aquest prohoms del Partit i tan partit!—Catalanista República continua fent una carreta riallona de col·legial avançat. L'home fa articles. Es la seva flaca. Dels 7.936 que darrerament ha publicat, n'hem fet un resum sintètic. Heu-vos-lo ací:

"La Constitució estatal espanyola, si bé no deixa clarament lloc per a engalzar-hi d'una fàiso sòlida l'Estatut de Catalunya, obra magna del minimalisme català, en canvi, per una llarga cua de deduccions analítiques de les quintes essències de les idees i dels fets, es pot veure que ella dóna peu a possibilitar la possibilitat d'unes possibilitats que faran possible que es possibiliti la possibilitat de fer possible el que, en certa manera, es doni peu a poder fer efectiva la part moral d'aquell projecte possibilitador d'una Catalunya de grans possibilitats."

Facciosos, la colla laica del Partit Catalanista Republicà, anomenen el nostre simpàtic amic i diputat amb la gràcil denominació de Martí el Possibilitari.

★

El laic més laic de tots els laics del Partit Catalanista Republicà és, sense por d'equivocar-nos, En Domènec de Bellmunt, conegut al seu poble per En Pallarola, contracció dialectal comarcana del seu ver cognom, com diria Mestre Fabra.

En la intimitat, asseguts en una taula de cafè, ens aclaria En Mingo Pallarola, les línies demarcadores clares i precises del seu tremebund laïcisme.

—Casar-me... casar-me per l'Església! Batejar els meus fills... Ah, això per l'Església! I els enterraments... els enterraments de gent de casa per l'Església, naturalment! Jo sóc laic. Molt laic. Ara que jo no ho sóc sense solta! Sóc un laic... catòlic! Com En Tomàs i Piera!

NOTA. — Uns amics nostres, patriotes d'anys, que amb generosos i alhora massa cànides intencions s'han afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya, vingueren a aquesta Redacció a pregàr-nos, dins els termes de les més sincera cordialitat i amistat, si podíem retirar conceptes inserits en el nostre "Anecdolari" anterior, referents al senyor Duran i Albosa. La nostra explicació és la següent, i valgui per totes les nostres envestides futures: L'anecdota agressiva nostra mai no va inspirada per esperit personalista. Si podíem esmentar els fets, estalviant nomenar les persones, ho fariem de bona gana. La nostra concepció de deslliurament de la pàtria, és una concepció quasi religiosa—siguin's permès de dir-ho així—. D'una elevació, que considerem els homes—els altres i nosaltres mateixos—elements purament accessoris al fet essencial. Per la pàtria, hem sacrificat les nostres famílies. Per la pàtria, no tenim amics. Les amistats més estimades també les sacrificarem, per volgues que siguin. "Nosaltres Sols!" no solament té una feina d'apostolat i organització, ans també una tasca de depuració. Cal que s'apregui a no jugar amb les coses santes de la pàtria. Si seguïem aquest camí, quatre indocumentats, quatre arrivistes, durien perpètuament el nostre moviment nacional deslliurador a la derrota, jugant amb els sacrificis dels patriotes; pujant i elevant-se, mercès a la generosa abnegació dels humils i dels anònims. Si to-

NO/ALTRE/OL/ /ECCIO FEMINAL

Diumenge, dia 22 de novembre, a les onze del matí:

CONFERENCIA per la poetessa i publicista

Na Maria del Carme Nicolau

"ORIENTACIONS SOBRE PATRIOTISME"

Canuda, 14

leràvem aquesta iniquitat quasi permanent, amb quin dret podríem predicar el sacrifici per la pàtria?... Qui faria un sacrifici, si sols aquest sacrifici hauria de valer per encimbellar un traïdor?

Aquells catalanistes que contribueixen al sosteniment del predominí de l'Esquerra Republicana de Catalunya, la tasca espanyolista de la qual és perjudicial i vexatòria per Catalunya, deixen, per aquest sol fet, d'ésser germans nostres. Ells toleren un pacte amb l'enemic que subjuga Catalunya, que esclavitzarà Catalunya. Germans nostres ho són aquells que s'honoren portant al front, clavada—com una corona d'espines—, la declaració noble d'ésser separatistes.

Ramon Duran i Albosa milità llarg temps en els rengles catalanistes radicals. Durant la dictadura, per raons que ens són conegudes, no actuà. Respectem la decisió seva, que obee a una decisió del Directori d'Estat Català, en aquella època, prop de Francesc Macià. Francesc Macià l'ha cridat, avui prop seu per col·laborar a la seva obra actual. Quina és la seva obra? La de posar Catalunya als peus de la República Espanyola. Podem aixecar el qui ha caigut una vegada. Amb el que per pròpia voluntat torna a caure, la nostra obligació és d'ésser-hi inexorables. Defensar la causa de Catalunya no és, per nosaltres, una faccía divertida. Sentim, com a amics, el mal que podem fer amb la nostra nota anterior a Duran i Albosa. Com a patriotes, sapiga ell i altres en actuació com ell, que serem rectiliniament incisis.

ESTUDIS D'ORGANITZACIÓ

L'home d'acció i el cap

pel General Rampont

(Continuació)

Es precis saber que el treball de recerca no és sempre fàcil: és a la nit que el pensament treballa, i que l'objectiu no es divisa sinó per llusors fugitives i incertes.

L'avador destacat en reconeixement nocturn, troba les mateixes dificultats per a orientar-se damunt un terreny que ell no ha reconegut de dia, i li és precis de planejar i descriure cercles al voltant d'un punt, abans de "reconeixer-lo".

El treball de la imaginació s'executa, doncs, d'una manera idèntica: meditar i sempre meditar, per a descobrir lo simple.

La comparança guarda tot el seu valor, aplicada a una operació comercial, car la lluita comercial és sovint idèntica a la guerra, també igualment aspra i brutal dins de la seva concepció i execució.

D'antuvi, hom troba els centres de sensibilitat situats en una jerarquia determinada i dispersats en una comarca que es tracta de conquerir.

Hom ha vist i veu encara avui que companyies puixants ataquen de dret contra les seves rivals, desunides i febles, i batre-les successivament, d'una a una, anant del fort al feble, o del feble al fort. El procediment és simple: la gran Companyia ven, amb una sensible pèrdua, els mateixos productes que les seves rivals; ella arruïna successivament les seves competidores, o bé ella les compra per concentrar finalment tot l'esforç contra el principal adversari.

A. López, impressor; Om, 8.—Barcelona